

Момотюк В.О.

студентка,

Науковий керівник: Кубальський В.Н.

кандидат юридичних наук, доцент,

Навчально-науковий юридичний інститут

Національного авіаційного університету

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ ЖІНОЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день проблема запобігання і попередження жіночої злочинності в Україні є надзвичайно актуальною, і хоча даною тематикою вчені займаються вже далеко не одне десятиліття, явище жіночої злочинності продовжує поширюватись все в більших масштабах. Дану проблему варто вирішувати у межах боротьби зі злочинністю в цілому, а обов'язковою передумовою успішності спеціальних заходів (програм) попередження жіночої злочинності є досягнення якісно іншого стану нашого суспільства.

Перш за все жінка в суспільстві повинна мати принципово інший життєвий статус, її сили й увага мають зосереджуватися на сім'ї та дітях. Основними принципами профілактичної роботи з жінками повинні стати гуманність і милосердя, розуміння причин, які штовхнули їх на злочин чи аморальні вчинки. Ці гуманність і милосердя мають закріплюватися законами – кримінальним, кримінально-процесуальним та іншими нормативними актами (наприклад, правилами внутрішнього розпорядку у виправних установах).

Особливе значення для профілактики злочинності жінок, на мою думку, має допомога сім'ям. Сім'ї повинні одержувати більш істотну допомогу для догляду за дітьми, термінову допомогу в кризовій ситуації, наприклад, у зв'язку з тяжкою хворобою одного з її членів., а особливо необхідна допомога для самотніх матерів. Соціальна підтримка, наприклад матері-одиначки, повинна включати не тільки виплату їй грошової допомоги, хай і неодноразової; не менш важливо надати їй можливість більше заробляти, піднести соціальний статус праці, одержати більш високу кваліфікацію тощо.

Також, необхідно створити більш широкую мережу «телефонів довіри». Безумовно, головна роль у цій службі повинна належати фахівцям-психологам, однак не зайвою в деяких ситуаціях буде і консультація правознавців, юристів, якими можуть бути і співробітники органів внутрішніх справ.

Проблеми, що пов'язані із працевлаштуванням жінок, в повному обсязі можуть бути розв'язані при підйомі економіки всієї країни, зростанні реальних доходів населення, заробітної платні чоловіків, професійно-кваліфікаційній підготовленості жінок, скороченні їх робочого дня або робочого тижня при збереженні колишньої заробітної платні, особливо для

тих, хто має малолітніх дітей, запровадженні додаткових відпусток, поліпшенні умов праці тощо.

Істотний внесок у профілактику антигромадської поведінки жінок здатна вносити церква. Допомога церкви повинна виражатися не тільки в матеріальній підтримці конкретних жінок або формальній участі в планованих загальних соціальних або спеціальних профілактичних заходах, а й полягати у вихованні високої духовності жінок, їх етичному вдосконаленню, у вихованні належного ставлення до вищих людських цінностей: обов'язку перед сім'єю, дітьми, суспільством. Церква з її проповіддю не-насильства, любові і взаємодопомоги, цнотливості і слухняності, з її умінням заспокоїти людей має всі можливості сприяти зниженню соціальної напруженості в цілому і тривожності жінок, зокрема [1, с. 14].

У ранній профілактиці сексуальної деморалізації дівчат більш помітну роль мають відіграти медичні працівники, що надають їм гінекологічну і венерологічну допомогу. Вони здатні не тільки своєчасно виявляти і лікувати гінекологічні розлади і венеричні хвороби, а й установлювати тих із них, які вже почали скоювати аморальні вчинки, а також джерела розбещення неповнолітніх дівчат. Гінекологи можуть фіксувати і випадки посягання на статеvu недоторканність та вживати необхідні заходи медико-педагогічного характеру до потерпілих, ставити перед компетентними органами питання про залучення до відповідальності осіб, що вчинили такі посягання [2, с. 255].

Велике значення, також, має виховання «жіночності», особливо для припинення зростання насильницької злочинності серед жінок, що є великою загрозою для етичного здоров'я суспільства. Таке виховання вимагає особливої підготовленості й майстерності вихователів, яке має починатися у сім'ї, а закріплюватися у школі. Проте подібна переорієнтація визначається і характером спілкування, станом жінки в суспільстві, її захищеністю та рівнем моральності суспільства.

Саме тому необхідним є створення комплексної програми профілактики жіночої злочинності, при розробці якої слід пам'ятати про специфіку жіночої злочинності, враховувати причини злочинності жінок і передумови їх індивідуальної злочинної поведінки.

Отже, загальносоціальна профілактика жіночої злочинності полягає у:

1) вдосконаленні законодавства і практики його застосування в плані гуманності і милосердя до жінок, що вчинили злочин;

2) посиленні соціальної підтримки безробітних жінок (збільшенні матеріальної допомоги, сприянні їх професійній перепідготовці, створенні додаткових робочих місць для жінок);

3) поліпшенні побутових умов життя, зміцненні родини, поліпшенні умов праці жінок, щоб завантаженість на роботі не заважала догляду за дітьми чи повноцінному відпочинку;

4) вихованні жіночого, а не чоловічого типу поведінки;

5) організаційному і матеріальному сприянні розвитку доступних більшості жінок форм проведення дозвілля;

б) проведенні культурно-виховних заходів, спрямованих на підвищення етичної, трудової, естетичної і правової культури тощо.

До заходів спеціально-кримінологічної профілактики слід віднести:

- 1) виявлення й усунення обставин, що сприяють вчиненню жінками агресивних посягань на життя, здоров'я, гідність, а також майнових злочинів;
- 2) оздоровлення ситуації й обстановки в окремих мікрорайонах і соціальних групах, найбільш ураженими асоціальними проявами;
- 3) забезпечення ефективної діяльності підрозділів органів внутрішніх справ щодо запобігання злочинам і їх припинення;
- 4) досягнення цілей, що стоять перед системою кримінальної юстиції.

Індивідуальна профілактика злочинності серед жінок здійснюється щодо осіб, що зловживають алкоголем та наркотиками, займаються проституцією, не навчаються і не працюють із певних причин та раніше потрапляли в поле зору працівників правоохоронних органів [3, с. 107].

Здійснення індивідуально-профілактичних заходів передбачає:

- 1) виявлення та постановку на облік осіб, які потрапили в поле зору як споживачі наркотиків, алкоголю, так і, що допускали протиправну поведінку;
- 2) нагляд за поведінкою і способом життя особи, що профілакується, реагування на правопорушення та інші протиправні дії.
- 3) здійснення оперативно-профілактичних заходів щодо осіб із найближчого оточення (мікросередовища), які провокують їх на вживання алкоголю і наркотиків або скоєння правопорушень.

Основна мета індивідуальної профілактичної роботи з жінками – вжити вичерпних заходів, щоб запобігти вчиненню ними злочину. Ця робота повинна проводитися в межах вирішення загального завдання індивідуального впливу на того, хто профілакується, що полягає в нейтралізації негативних якостей особистості. Проте найголовніше завдання індивідуальної профілактики правопорушень та злочинів серед неповнолітніх дівчат і жінок – виявлення осіб, які можуть становити так звану «групу ризику», з метою подальшої роботи з ними [3, с. 108].

Отже, позитивні результати профілактичної роботи з жінками допоможуть оздоровити суспільну моральність у цілому, зміцнити соціально схвальні відносини у багатьох сферах життя і насамперед у сім'ї, а також сприятимуть зменшенню злочинності серед підлітків.

Список використаних джерел:

1. Бова А. А. Кримінологія гендера: дослідження подружнього насильства / А.А. Бова // Український соціум. – 2004. – № 2 (4). – С. 13-20.
2. Кримінологія : [учебник для вузов] / Под общ. ред. А. И. Долговой. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Норма, 2005. – 912 с.
3. Чугуенко В. М. Социальные факторы женской преступности / В. М. Чугуенко, Е. И. Лупан // Перспективы. – 2008. – № 3. – С. 106-112.